

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет бізнесу і права

Кафедра фінансів, обліку та підприємництва

**Стратегії стимулювання творчості учнів під час дистанційного навчання
на уроках Технологій в умовах дистанційного навчання**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконав: студент 4 курсу 411 групи
спеціальності: 014 Середня освіта
освітньо-професійної програми «Середня
освіта (трудове навчання та технології)»
Антонюк Сергій Романович

Керівник: Мельникова К.В., кандидатка
економічних наук, доцентка кафедри
Рецензент: Лісовець І.В., директор
Арбузинського ліцею №1 ім. О.Закерничного

Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ "ТЕХНОЛОГІЇ"	4
1.1 Огляд психолого-педагогічних підходів до стимулювання творчості учнів	6
1.2 Аналіз особливостей дистанційного навчання та його вплив на розвиток творчих здібностей учнів	7
РОЗДІЛ 2: МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ НА УРОКАХ "ТЕХНОЛОГІЇ" У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ	8
2.1 Використання інтерактивних вправ та завдань для активізації творчого мислення учнів	12
2.2 Роль індивідуальної та групової роботи у розвитку творчості під час дистанційного навчання на уроках "Технології"	17
Розділ 3: Ефективність застосування стратегій стимулювання творчості учнів на уроках "Технології" у дистанційному навчанні	20
3.1 Аналіз результатів експериментального застосування стратегій стимулювання творчості	25
3.2 Висновки та рекомендації щодо оптимізації процесу навчання та розвитку творчих здібностей учнів під час дистанційного навчання на уроках "Технології"	35
Висновки	39
Список використаних джерел	41

Актуальність дистанційного навчання. Однією з форм системи безперервної освіти є дистанційна освіта, яка має на меті забезпечити права людини на освіту та доступ до інформації. Це нова освітня модель, яка дозволяє безперервно самовдосконалюватися, спрямована на формування технік для швидкого отримання, обробки інформації та практичного її застосування. Особлива актуальність створення системи дистанційної освіти сьогодні зумовлена різноманітністю факторів: величезною територією, розвитком ринкової економіки, зростанням мобільності населення, концентрацією науково-технічних центрів у великих містах, формуванням нових освітніх потреб тощо.

Дистанційна освіта - це термін, який використовується для опису широкого спектру освітніх програм та курсів, починаючи від непідтверджених курсів підвищення кваліфікації і закінчуючи акредитованими програмами вищої освіти. Вона дає студентам можливість спілкуватися з викладачами та однокурсниками так само, як це відбувається під час очного навчання. Для забезпечення ефективної взаємодії дистанційне навчання використовує різні інструменти, такі як інтерактивні комп'ютерні програми, Інтернет, електронна пошта, телефон, факс і звичайна пошта.

Дистанційна освіта є дуже популярним способом навчання через свою зручність та гнучкість. Це дозволяє багатьом професіоналам і бізнесменам продовжувати навчання без необхідності відвідувати заняття в певний час.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ "ТЕХНОЛОГІЇ"

Існують два типи стимулів, які мотивують мозок - винагорода і небезпека. Винагорода викликає позитивні емоції, тоді як небезпека викликає страх. Страх може бути корисним для тренування швидкої реакції на небезпеку. Наприклад, коли дитина торкнулася гарячої праски, вона отримала негативний досвід і тепер уникає таких ситуацій. Однак, цей метод не ефективний для тривалого навчання. Під впливом страху дитина може запам'ятати, що на пішохідному переході потрібно дивитися в обидва боки, але не зможе вивчити англійську мову. З іншого боку, винагорода мотивує людину вивчати складні речі та навички.

Для полегшення занять, спілкування та подання документів слід використовувати одну або кілька основних платформ. Так діти знатимуть, куди йти і на що звертати увагу. У месенджері можна надсилати домашні завдання, обговорювати завдання в чаті та працювати з учнями через відеозв'язок. Одночасно до дзвінка можуть приєднатися до 40 учасників, тобто весь клас. Формат дуже схожий на звичайний урок у класі: вчитель пояснює матеріал, а учні можуть ділитися своїми думками та спілкуватися один з одним.

Напишіть чіткі інструкції щодо завдань і очікуваних результатів учнів.

Таким чином ваша дитина більше не буде витратити час на роздуми про те, чи робить вона те, що повинна робити.

Не перевантажуйте учнів і враховуйте їхні здібності. Дізнайтеся, яке навантаження є у вашої дитини з інших предметів і обговоріть це з іншими вчителями для узгодження. Якщо у когось виникли технічні проблеми вдома (інтернет або світло), збільште час на виконання завдань. У містах або селах якість Інтернету не завжди висока, іноді його зовсім немає. Тому програми, які

потребують постійного підключення до Інтернету (Zoom, Google Classroom, Messenger), можуть не працювати належним чином і ускладнювати навчання учня. Один із варіантів вирішення цієї проблеми - використання Viber для онлайн-навчання, оскільки ця програма працює через мобільний зв'язок, який є у всіх учнів та їхніх батьків, і працює навіть у разі поганого зв'язку.

У прямому ефірі ви можете давати та отримувати відгуки протягом усього сеансу без слів, тому що ви бачите себе. В онлайн форматі складніше. Але тут простіше скористатися особистим способом: за номером ви можете поспілкуватися зі студентом у приватному повідомленні.

Обговорюйте справи і чітко визначте умови для цінування завдання. Завдяки цьому учні можуть орієнтуватись у напрямку руху і брати до уваги те, що потрібно робити. Це також стосується самоперевірки.

Згідно з правилом бутерброда, формуйте свою думку, розміщуючи критику між двома позитивними висловами. Наприклад, можна сказати: "Дякую за своєчасну роботу. Але, будь ласка, перевірте коефіцієнт 3-го завдання. Я впевнений, що ви впораєтесь!"

Крім офіційного оцінювання, рекомендується також надавати завдання, які будуть цікавими для учнів, але не підлягатимуть оцінюванню. Крім того, важливо висловити свою думку про такі завдання. Наприклад, якщо курс проводиться у форматі відеоконференції, можна запропонувати додаткові завдання у вигляді онлайн-ігор. Наприклад, в школах США популярно використовувати ігрову платформу Kahoot!, яка дозволяє дітям грати в ігри на різні теми навчальної програми самостійно або у групах.

Підкреслюючи позитивні результати роботи учнів, акцентуйте увагу на їхніх зусиллях, а не на таланті. Якщо учні вважатимуть щось за "талант", що вони мають або не мають, це може зменшити їхню мотивацію до навчання. Похвалюючи їхні зусилля, вони розуміють, що можуть розвиватися завдяки своїм діям, і це стимулюватиме їх до подальших досягнень.

1.1 Огляд психолого-педагогічних підходів до стимулювання творчості учнів

Розвиток творчих здібностей учнів залежить від ефективності методів та прийомів, які використовує вчитель, а також від того, наскільки творчо він підходить до цієї проблеми. Використання різних видів та форм творчих завдань сприяло досягненню певного рівня розвитку творчих здібностей, який став доступним для кожного учня. Систематична робота над розвитком творчих здібностей призводить до таких результатів: діти стають цікавими, активними, вміють навчатися, справжніми мрійниками та фантазерами, людьми, які можуть бачити диво у звичайних речах. Власна творчість дітей сприяє кращому засвоєнню та запам'ятовуванню теоретичних знань. Проблема мотивації вирішується легко, оскільки діти самі виявляють бажання творити. Важливо, що творчі роботи привертають увагу дітей і вони розглядають їх з позитивного боку.

Шляхи підтримки розвитку творчих здібностей:

- створення благоприємної атмосфери;
- вчитель виявляє доброзичливість і утримується від критики щодо дитини.
- Збагачення довкілля дитини різноманітними новими предметами і стимулами для розвитку її допитливості.
- Сприяння висловлюванню оригінальних ідей.
- Забезпечення можливостей для практичного використання.
- Використання особистого прикладу творчого підходу до вирішення проблем.
- Надання дітям можливості активно ставити запитання.

1.2 Аналіз особливостей дистанційного навчання та його вплив на розвиток творчих здібностей учнів

1. Синхронне дистанційне навчання online забезпечує максимальну взаємодію учня і викладача, а також учнів один з одним. Цей формат дозволяє створити ефект присутності в класі, аудиторії або майстерні, а також надає можливість учням переймати досвід від професіоналів. Найпопулярніші варіанти такого навчання- вебінари, конференції в Zoom, Skype, Google Hangouts, Cisco Webex Meetings. Деякі учасники освітнього процесу використовують телеконференції, зайняття на корпоративних порталах або в чатах. Для успішної роботи в онлайн-форматі важливо мати безперебійний зв'язок і швидкий Інтернет.

2. Асинхронне дистанційне навчання дозволяє студентам мати більшу свободу під час вивчення матеріалу. Під час онлайн-навчання студент може швидко отримати відповідь на свої питання, але при асинхронному навчанні він зосереджується на самостійній роботі. Під час навчання студент розвиває критичне мислення, вчиться встановлювати логічні зв'язки між поняттями, формулювати аргументи, збирати інформацію, розв'язувати проблеми та вдосконалює навички проектування в умовах обмежень. Ці навички корисні для багатьох професій.

Асинхронне дистанційне навчання, яке підтримує активну самостійну роботу, сприяє розвитку вміння знаходити компроміси та баланс між різними ресурсами, що є важливим для підготовки інженерів та економістів.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ НА УРОКАХ "ТЕХНОЛОГІЇ" У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ

На сьогоднішній день, з урахуванням процесів реформування, які відбуваються в суспільстві, необхідно створити умови для навчання та розвитку особистостей, які відповідають вимогам якісного життя в сучасному, змінюваному та індивідуалізованому високотехнологічному світі. За останні 10-20 років дистанційна освіта стала глобальним явищем в освітній та інформаційній культурі як у світі, так і в Україні. Однак, до цього часу дистанційна форма освіти не була широко використовувана в школах, коледжах, гімназіях та інших середніх спеціальних навчальних закладах, оскільки не було достатньої потреби у цьому.

Ситуація з пандемією 2020 року різко змінила пріоритети у всіх сферах, зокрема в освіті. Тепер дистанційна освіта стала невід'ємною частиною навчального процесу, а її дослідження та удосконалення мають прямий вплив на якість освітніх послуг.

Дистанційна освіта – це сучасна форма організації навчання, при якій використовуються інформаційні та телекомунікаційні технології. При цьому викладачі та учні можуть знаходитися на великій відстані один від одного.

В цілому, дистанційне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах відкриває нові можливості для учнів. Воно дозволяє забезпечити різноманітність у навчальному процесі, сприяє більш повному розкриттю потенціалу школярів завдяки відсутності обмежень у кількості та якості дистанційних навчальних курсів. Таким чином, дистанційна форма навчання відкриває можливості для учнів, які не можуть відвідувати школу з різних причин, включаючи стан здоров'я.

Зараз учні інтегруються в суспільство на рівних умовах з іншими завдяки дистанційній формі навчання, де модифікації проходять апробацію в реальному часі.

Під час дистанційного навчання учень самостійно приєднується до уроку і вивчає матеріал віддалено, використовуючи обрану методику навчання. У

разі дистанційно-очної форми навчання уроки проводяться в школі, де учні мають можливість додатково вивчати матеріал віддалено. Дистанційним викладачем може бути шкільний педагог або викладач з іншого навчального закладу.

Дистанційно-очна форма включає в себе використання дистанційних матеріалів у традиційному освітньому процесі. У класно-дистанційній формі учні, які навчаються в одному класі або в одній школі, вивчають певний предмет у дистанційній формі, при цьому вони можуть спілкуватися з вчителем, який веде їхнє навчання. Кількість очних уроків зменшується, замінюючись очними консультаціями. У цьому випадку роль виконує вчитель конкретної школи.

Контроль за дистанційною формою навчання здійснює вчитель-куратор, який представляє інший навчальний заклад. Учні беруть участь у тематичних семінарах, які потім обговорюються під час очних занять. Змішане навчання можна розглянути на прикладі організації такого формату. Залежно від технологічного рівня учнів, слід врахувати відповідні приклади або види заходів для організації змішаного, дистанційного навчання. Різноманітні форми дистанційного навчання дозволяють педагогам реалізувати особистісно-орієнтований підхід до учнів.

Увага в дистанційному навчанні зосереджується на важливості взаємодії з учнем, оскільки ця форма навчання спрямована на індивідуальність кожного учня. Однак, дитина, яка навчається на відстані, не має можливості отримувати таку взаємодію. Це може призвести до втрати інтересу та розсіювання уваги. Учні важко знайти стимули для самостійної навчальної діяльності, оскільки він не бере участі в колективі, де конкуренція та емоційні дискусії є додатковими стимулами. Тому педагог, який працює в системі дистанційного навчання, має враховувати ці особливості.

У змішаному навчанні необхідно встановити чіткий графік взаємодії онлайн і офлайн, дотримуватися його, заохочувати оперативність учнів,

швидко відповідати на їх листи, створювати атмосферу психологічного комфорту тощо. Головне - викликати емоційне піднесення, яке сприяє продуктивному навчанню. Кожен учень повинен відчувати, що його вчитель - не лише суворий керівник, але й доброзичливий педагог, завжди готовий допомогти.

Також важливо створити умови для повноцінної самореалізації молодої людини, підвищення її самооцінки, а також прояву самовпевненості та досягнень. Учитель, який працює з учнями дистанційно, повинен знати особливості кожного з них: дитина – екстраверт чи інтроверт, вона мислить більш раціонально чи емоційно? Знаючи відповіді на ці питання, учитель може залучати екстраверта до активних дискусій, а інтроверту добирати індивідуальні письмові завдання, в яких він значно краще проявить себе.

Забезпечення комфортних освітніх умов передбачає вибір певного змісту з предмету, Поглиблення його інформаційного поля шляхом введення міжпредметних зв'язків. При цьому, звісно, слід враховувати індивідуальні особливості, нахили й інтереси школярів.

У такому форматі предметний зміст орієнтується на практику і гарантує не лише розвиток уміння розв'язувати різноманітні міжпредметні завдання, а й формування комунікативної, інформаційної компетентності учня, наприклад, шляхом вирішення певних ситуаційних завдань, участі в дискусіях або проектній діяльності. Також зазначимо, що для вдалої реалізації дистанційної освітньої діяльності вчитель повинен опанувати технологічний аспект організації навчального процесу школярів: різні прийоми проведення роботи в чаті, на форумі, в режимі теле- чи відеоконференції.

Педагогічні технології XXI ст. доповнюють картину можливостей забезпечення повноцінної та якісної середньої освіти дітей за умов інформаційно-освітнього середовища. Інтернет-навчання можна окреслити як нову форму навчання, спрямовану не лише на засвоєння знань, опанування вмінь і навичок у конкретній галузі, а й на розвиток особистісних якостей

молоді, таких як: відповідальність, самостійність, дисциплінованість, вміння та готовність співпрацювати.

Варто зазначити, що формування усіх зазначених якостей учнів можливе шляхом використання завдань, спрямованих на виявлення результативності й ефективності самостійного вивчення школярами певної змістової частини предмета. Завдання, які перевіряють учнівські знання, навички та вміння, повинні відповідати програмовим освітнім вимогам. При цьому, вони можуть містити кілька питань, вимог, підзавдань і т.д.

Рекомендовано, щоб рівень таких завдань варіювався, тому що в такому разі вчитель може надавати різним дітям відмінні завдання. Складність завдань, пропонованих для учня, визначається на основі результатів попереднього навчання чи тестування, а також залежить від його інтересів, побажань і швидкості виконання завдань.

Можна видозміювати й кількість завдань, наданих окремій дитині. Необхідно розробляти і залучати до програми дистанційного навчання кілька варіантів однотипних завдань, які вчитель надаватиме різним школярам. Внаслідок використання цих підходів до формування завдань учитель зможе індивідуалізувати навчальний процес.

До переліку завдань для учнів можна включити: тестові завдання чи їх різновиди, які передбачають вибір певної відповіді; теми для написання підсумкових курсових робіт; похідні питання, на які учень може дати будь-які відповіді у вигляді текстових або інших електронних документів, оцінюваних викладачем; завдання, призначені для виконання в межах практичних або лабораторних робіт, виконання яких є проектна діяльність школярів; сценарії, завдання, матеріали та плани, необхідні для проведення навчальних дискусій, ігор.

Додаткові засоби та матеріали залучають до процесу дистанційного навчання, враховуючи його мету і тематику. Додаткові матеріали та засоби для роботи за умов дистанційного навчання. Особливою формою використання

навчальних веб-технологій є організація дослідницької та проектної діяльності школярів. При цьому діти отримують змогу здійснювати не лише самостійний пошук, добір і аналіз інформації в мережі Інтернет, а й зіставлення своїх результатів з висновками та даними проектних робіт інших учнів.

Крім того, вони можуть публікувати результати власних досліджень на спеціальних веб-серверах, ставати учасниками обговорень, форумів і мережових конференцій. Відповідно до вимог нашого часу та зі власної ініціативи шкільні педагоги застосовують у своїй роботі певні елементи дистанційного навчання.

Проте останнє може стати повноцінною формою здобуття освіти лише в разі розв'язання багатьох проблем і питань не тільки на рівні школи. Організація у школі дистанційного навчання вимагає підготовки відповідного дистанційного навчання: потенціал та нові можливості використання.

2.1 Використання інтерактивних вправ та завдань для активізації творчого мислення учнів.

Люди з високим інтелектуальним творчим потенціалом досягають успіху у будь-якій сфері діяльності. Сучасна освітня система повинна підтримувати обдарованих дітей і молодь, розвивати їх задатки і здібності, формувати навички самоосвіти та самореалізації, а також сприяти мотивації до навчання.

Україна впроваджує нову систему освіти, яка базується на інноваціях. Згідно з Законом України "Про інноваційну діяльність" від 04.07.2002 р. № 40-IV, під інноваціями розуміються нові технології, продукція або послуги, а також організаційні та технічні рішення, що значно покращують структуру та якість виробництва і соціальної сфери.

Ідеї про інновації в навчанні виникли давно. Протягом існування навчального процесу розвивалися різні технології здобуття знань. Вже 400

років тому Ян Амос Коменський висловив концепції інновацій у сфері освіти у своїй праці "Велика дидактика". Пізніше інші педагоги, такі як Й.Гебарт, Дж. Дьюї, А. Дистерверг, Й. Песталоцці, В.Сухомлинський, також внесли свій внесок у розвиток технологій, які можна вважати інноваціями свого часу.

Основна мета освіти полягає у всебічному розвитку особистості школяра з урахуванням його природних задатків, здібностей, інтересів та потреб. Це досягається через формування культури як основи світосприйняття, світогляду та діяльності. Сьогодні завдання вчителя полягає у відокремленні прогресивних методів навчання та їх модернізації, трансформації навчального процесу для забезпечення його дослідницького та пошукового характеру. Це можна зробити шляхом впровадження інновацій на уроках у поєднанні з традиційними методами навчання, що сприяє розвитку мислення та творчих здібностей учнів.

Діти психологічно краще готуються до сприйняття нового, невідомого для них, що сприяє не лише кращим результатам в навчанні, а й формуванню їх як особистостей з такими моральними якостями, як цілеспрямованість, наполегливість, принциповість. Сучасні підходи до організації навчання включають застосування різноманітних технологій, що сприяють активному навчанню, де учень є суб'єктом навчання, виконує завдання та вступає в діалог з учителем, що розвиває творче мислення.

Сучасна школа використовує нові підходи до організації навчання, які базуються на використанні різноманітних технологій. Інноваційні технології - це система прийомів і засобів, які охоплюють весь процес навчання, від визначення мети до отримання результатів. Одна з ідей, що виникла з цього, - "активне навчання", коли учень стає суб'єктом навчання, виконує різноманітні завдання і вступає в діалог з учителем, що сприяє розвитку творчого мислення. Інновації зазвичай виникають з метою вирішення проблеми новим способом, що призводить до появи нової якості і новаторського успіху. Це свідчить про

те, що інноваційний процес - це свідомий процес створення, освоєння, використання та поширення сучасних ідей.

Основними рисами освітніх інновацій є:

- цілеспрямовані зміни, які призводять до впровадження нових стабільних інновацій у сферу освіти і переходу з одного якісного стану до іншого;

- наявність специфічних особливостей, пов'язаних з соціально-психологічними та іншими аспектами педагогічної діяльності;

- інноваційні зміни можуть бути запроваджені на будь-якому рівні освітньої системи;

- інноваційні зміни повинні відбуватися в діяльності та мисленні всіх учасників освітнього процесу;

- інноваційні процеси у сфері освіти мають спрямовуватися на постійне покращення існуючої системи;

- для забезпечення постійного інноваційного оновлення освітньої сфери слід впроваджувати відповідні інноваційні процеси управління якістю освіти;

- ефективність впровадження певної інновації значно залежить від рівня сприйняття системою інноваційних змін та наявності реальних можливостей для їх впровадження та реалізації.

Серед інноваційних підходів в українській освіті, можемо виділити такі:

- Інтерактивне навчання - це навчання, яке відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників навчального процесу. Це спільне навчання, взаємне навчання, де як учень, так і вчитель є рівноправними суб'єктами навчального процесу, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють робити.

Організація інтерактивного навчання включає в себе моделювання різних життєвих ситуацій, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин і відповідної ситуації, а також використання рольових ігор. Інтерактивні технології поділяються на чотири групи: фронтальні, колективно-

групове навчання, ситуативне навчання та навчання у дискусії. Серед інтерактивних методів часто використовуються мозковий штурм, мікрофон, коло ідей, робота в малих групах, "займи позицію", прес-метод, акваріум, подорож, рольові ігри та інші.

- Мультимедійне навчання є теорією, яка стверджує, що оптимальний процес навчання відбувається лише тоді, коли вербальний і візуальний матеріал подаються одночасно. Під час навчання з використанням мультимедіа мозок повинен одночасно обробляти два різних типи інформації: візуальну і звукову.

- STEM-освіта - це послідовність курсів або програм, яка готує учнів до успішного працевлаштування або подальшої освіти, вимагаючи різних технічних навичок, зокрема математичних та наукових. Акронім STEM використовується для позначення напрямку в освіті, що охоплює природничі науки, технології, інженерію та математику. STEM в освіті підсилює природничо-науковий компонент та використання інноваційних технологій, включаючи навчання творчих та мистецьких дисциплін.

- Медіа-освіта є складовою частиною освітнього процесу, яка спрямована на формування медіа культури в суспільстві та підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії з сучасною системою мас-медіа. Це включає як традиційні засоби масової інформації, такі як друковані видання, радіо, кіно, телебачення, так і новітні технології, наприклад комп'ютерне спілкування, інтернет, мобільна телефонія. Медіа-освіта враховує розвиток інформаційно-комунікаційних технологій.

- Особистісно орієнтоване навчання спрямоване на вирішення ключових проблем організації загальної середньої освіти, таких як підвищення престижу шкільної освіти, розвиток стійкого інтересу учнів до навчання, бажання та вміння самотійно вчитися, подолання труднощів, пов'язаних з генетичними та соціальними відмінностями в розвитку дітей, формування основ базової культури особистості. Метою особистісно орієнтованого навчання є виявлення

суб'єктного досвіду кожного учня та надання психолого-педагогічної допомоги в становленні його індивідуальності, в життєвому самовизначенні та самореалізації.

- Інтегроване навчання базується на комплексному підході, де освіта розглядається як загальна картинка, а не розділяється на окремі дисципліни. Вчителі стимулюють учнів знаходити зв'язки між різними предметами і використовувати знання та навички з кількох областей. Учні повинні мати можливість інтегрувати знання та навички з різних дисциплін і критично оцінювати, як ці частини взаємодіють.

- Дистанційне навчання - це форма навчання, яка використовує комп'ютерні та телекомунікаційні технології для інтерактивної взаємодії між викладачами та студентами на різних етапах навчання, а також для самостійної роботи з матеріалами в інформаційній мережі. Дистанційне навчання спрямоване на впровадження нових моделей навчання, які включають проведення конференцій, самостійну роботу з інформаційними ресурсами з різних джерел, проектну діяльність, тренінги та інші комп'ютерні активності. В цих моделях базами даних є віртуальні навчальні середовища, вчителі виступають координаторами навчального процесу, а учні - інтерпретаторами знань. Таким чином, активність учнів змінюється від отримання знань до їх пошуку.

Ігрове навчання - це форма навчального процесу, яка відтворює і засвоює суспільний досвід у всіх його проявах: знаннях, навичках, уміннях, оціночній діяльності. В сучасний час це часто називають ед'ютейнментом, що означає різноманітні форми освіти без натиску, освітні розваги, включаючи освіту через розвагу.

2.2 Роль індивідуальної та групової роботи у розвитку творчості під час дистанційного навчання на уроках "Технології"

Використання мультимедійних технологій відкриває нові можливості в організації навчального процесу та розвитку творчих здібностей учнів. Створення нового інформаційного освітнього середовища є результатом спільних зусиль працівників освіти, науковців, програмістів, виробників мультимедійних засобів навчання та викладачів-практиків. Це середовище поєднує освітні та інформаційні підходи до змісту освіти, методів та технологій навчання. Розвиток мультимедійних технологій є однією з провідних тенденцій інформатизації суспільства, що впливає на різні сфери соціального життя. Ці технології формують мультимедійне сприйняття світу, поєднуючи різні види інформації та способи їх отримання.

Використання мультимедійних технологій відкриває нові можливості для організації навчального процесу та розвитку творчих здібностей учнів. Для успішного впровадження методів активного навчання необхідно провести значну роботу з оснащення школи достатньою кількістю комп'ютерної техніки, а також підготувати методичну та інформаційну базу для організації навчального процесу. Це дозволить забезпечити використання методів активного навчання для підвищення якості підготовки фахівців з урахуванням зростаючих вимог на ринку.

У сучасний час мультимедійні технології є одним з головних напрямків розвитку нових інформаційних технологій у навчальному процесі.

– Першим завданням є створення моделей, які забезпечують можливість представляти як об'єкти, характерні для логічного мислення, так і образи-картини, які використовуються в образному мисленні.

– Друге завдання полягає в візуалізації людських знань, які поки що неможливо передати словесно.

– Третій етап полягає у пошуку шляхів переходу від спостережуваних образів картин до формулювання гіпотези про механізми та процеси, які лежать в основі динаміки спостережуваних картин.

Тому, очевидні переваги використання мультимедійних технологій у навчальному процесі, такі як швидкий доступ до інформації та поєднання аудіо- та візуального матеріалу, не залишають жодних сумнівів. Використання цих технологій значно активізує навчальний матеріал, робить його більш наочним для сприйняття та легким для засвоєння.

Створення нового інформаційного освітнього середовища вимагає спільних зусиль працівників освіти, науковців, програмістів, виробників мультимедійних засобів навчання та викладачів-практиків. У цьому середовищі велике значення надається інтеграції освітніх та інформаційних підходів до змісту освіти, методів і технологій навчання. Мультимедіа-технології є одним з найбільш перспективних та популярних напрямів інформатики. Їх метою є створення продукту, який включає колекції зображень, текстів та даних, супроводжуваних звуком, відео, анімацією та іншими візуальними ефектами, включаючи інтерактивний інтерфейс та інші механізми управління. Це визначення було сформульовано найбільшою Європейською Комісією у 1988 році.

Ідею виникнення технології мультимедіа вважають концепцію організації пам'яті "MEMEX", запропоновану американським вченим Ваннівєром Бушем ще у 1945 році. Згідно з цією концепцією, пошук інформації мав здійснюватись за її смисловим змістом, а не за формальними ознаками, такими як порядкові номери, індекси або алфавітний порядок. Початково ця ідея була реалізована як система гіпертексту, яка дозволяла працювати з комбінаціями текстових матеріалів, а потім розвинулась у систему гіпермедіа, що включала графіку, звук, відео та анімацію. Нарешті, ці дві системи були поєднані в мультимедіа.

Сучасна система освіти все більше використовує інформаційні технології та комп'ютерні телекомунікації, що сприяє розвитку освітніх установ завдяки потужній комп'ютерній техніці та розвитку Інтернет-мереж.

Застосування комп'ютерів у навчанні та наукових дослідженнях є надзвичайно важливим. Пріоритетні питання інтеграції комп'ютерних технологій у навчальний процес включають:

- психолого-педагогічний аспект;
- систематизація навчальних комп'ютерних засобів;
- роль Інтернету у навчанні.

Кожен викладач має свій власний стиль роботи. Деякі з них звикли працювати біля дошки, інші воліють пояснювати матеріал, сидячи за своїм робочим столом або стоячи біля кафедри, а комусь простіше вільно пересуватися аудиторією. Однак багато викладачів стикаються з необхідністю демонстрації візуальних матеріалів. Лекційно-семінарна форма навчання повинна поєднуватися з сучасними новаторськими рішеннями. Вивчаючи зарубіжний досвід, можна виділити такий важливий аспект: викладач виступає не як розповсюджувач інформації, а як консультант, порадник, іноді навіть колега учня. Це сприяє активній участі учнів у процесі навчання, розвиває їхню самостійність, здатність мислити критично, висувати свої думки та моделювати реальні ситуації. Використання мультимедійних технологій дозволяє викладачеві ефективніше керувати демонстрацією візуального матеріалу, організовувати групову роботу та розробляти власні інноваційні підходи, не порушуючи звичний ритм та стиль роботи.

РОЗДІЛ 3

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЙ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ "ТЕХНОЛОГІЇ" У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Мета використання дистанційних освітніх технологій у системі навчання – забезпечення доступності якісної освіти для школярів, незалежно

від місця проживання, соціального стану та стану здоров'я. Завдання використання дистанційних освітніх технологій у навчанні школярів включає такі аспекти: підвищення навчальної мотивації, розвиток пізнавальної активності школярів шляхом вміння працювати з різними додатковими джерелами інформації та використання технічних можливостей ІКТ; стимулювання самостійності школярів у процесі. Дистанційні освітні технології – це такі освітні технології, що реалізуються з використанням інформаційно-телекомунікаційних мереж при на відстані взаємодії учнів та педагогів.

Перехід на дистанційне навчання – це вимога сучасності, це значна зміна у форматі проведення уроків та учнівської діяльності. У використанні дистанційних освітніх технологій ми спостерігаємо якісно новий рівень взаємодії між вчителем та учнями. Сучасне суспільство вимагає активну особистість, яка може орієнтуватися у безкінечному потоці інформації та присвячує себе постійному саморозвитку та самоосвіті. Педагог тепер виконує нову роль провідника знань, помічника та консультанта. Знання вже не є метою, але засобом розвитку особистості.

1. Дидактичні уявлення про сутність двірської самореалізації учнів у пізнавальній діяльності в умовах індивідуалізації навчання, які, з одного боку, є сукупністю необхідних та достатніх дидактичних умов, що забезпечують пізнавальну діяльність учнів у зоні їх найближчого розвитку, з іншого боку, це Максимальне проявлення творчих здібностей учнів у вирішенні різноманітних навчальних завдань.

2. Найважливішими умовами організації творчої самореалізації учнів у пізнавальній діяльності в умовах індивідуалізації є творчий потенціал педагогічного колективу, професійна підготовка вчителів до індивідуальної роботи з дітьми до освоєння методики вивчення та розвитку їх індивідуальних інтересів:

- вміння планувати виховно-освітню роботу, роботу з батьками, підвищення свого професійного рівня;
- вміння проводити діагностичне обстеження школяра, аналізувати рівень розвитку знань, умінь, навичок, здобутих дітьми;
- вміння здійснювати різні способи спостереження за дітьми (суцільне, вибіркове, включене, відкрите, приховане та ін.);
- вміння користуватись різними видами опитування, бесіди, інтерв'ювання дітей, батьків, складати анкети для батьків;
- вміння аналізувати дитячі роботи;
- вміння користуватися різними методиками.

3. Дидактичними умовами, що забезпечують творчу самореалізацію учнів у пізнавальній діяльності в умовах індивідуалізації навчання є:

- проектування цілей та змісту, що враховують інтереси, знання, уміння та творчі здібності як найбільш обдарованих учнів, так і слабо успішних (створення необхідного та достатнього банку індивідуальних завдань та завдань);
- педагогічне та технологічне інструментування у виконанні завдань та завдань на межі сил і здібностей учнів, що створюють ситуацію інтересу до пізнавальної діяльності та одночасної радості успіху;
- посилення діагностуючих та коригувальних функцій навчальних завдань та завдань.

4. В якості базових критеріїв для оцінки готовності учнів до творчої самореалізації у пізнавальній діяльності в умовах індивідуалізації навчання виділено такі:

- критерії позитивної зміни та зростання мотивації учнів до пізнавальної діяльності (критерії успіху, інтересу, прагнення вирішити складніші завдання та завдання);

- критерії ефективності застосування загально навчальних умінь у різноманітній пізнавальній діяльності учнів, що мають різний рівень навченості;
- критерії варіативності, тобто. використання завдань та завдань від репродуктивних типових до творчих;
- критерії діагностичної завдань, що застосовуються в умовах індивідуалізації навчання.

Мозок мотивований двома факторами: позитивними результатами та негативними загрозами». Позитивні емоції викликають винагороди, а страх — небезпека. Навчитися реагувати на загрози можна за допомогою страху. Наприклад, якщо дитина обпеклася гарячою праскою, вона згадає цей неприємний спогад і більше не торкатиметься до нього. Тим не менш, у довгостроковій перспективі цей підхід не є успішним. Коли дитина налякана, вона може згадати, щоб перевірити обидва напрямки, перш ніж перейти вулицю. Одночасно визнання спонукає індивіда до набуття складних знань і здібностей.

Для проведення уроків, спілкування та відправлення матеріалів рекомендується використовувати одну або кілька основних платформ. Це допоможе дітям легше орієнтуватися, знаючи, куди потрібно зайти і де можна знайти необхідну інформацію. Наприклад, у Viber можна надсилати домашні завдання, обговорювати їх у чаті та працювати з учнями через відеозв'язок. У дзвінку можуть брати участь до 40 учасників одночасно, що дозволяє залучити весь клас. Такий формат нагадує звичайний урок у класі, де вчитель пояснює матеріал, а діти можуть обмінюватися думками та взаємодіяти між собою.

Для того, щоб учні не витрачали зайвий час на переживання, чи виконують вони завдання правильно, необхідно надавати чіткі інструкції та очікувані результати. Також важливо не перевантажувати учнів і враховувати їх можливості. Якщо виникають технічні проблеми, як-наприклад, відсутність інтернету або світла, необхідно продовжувати здачу робіт і шукати варіанти

вирішення цих проблем. Один з таких варіантів - використання Viber для онлайн-навчання, оскільки ця програма працює за допомогою мобільного зв'язку, який є у всіх учнів та батьків і працює навіть при поганому сигналі.

Для того, щоб діти мали більше свободи, можна дозволити їм самостійно вибирати тему або формат виконання завдання. Це дозволить їм креативно підходити до виконання завдань. Наприклад, ви можете провести опитування у групі Viber, де діти зможуть обрати формат подання інформації на наступному уроці: лекція, самостійне прочитання параграфа, перегляд відео з YouTube або гра.

Давайте фітбек

– У живому форматі взаємодія під час уроку може відбуватися не лише за допомогою слів, але й через спостереження один за одним. У онлайн-форматі це стає складніше. Однак, тут можна використовувати індивідуальний підхід, спілкуючись з учнем у приватних повідомленнях.

– Сформулюйте чіткі критерії оцінювання завдань, щоб учні могли зрозуміти, як їх роботу буде оцінюватися. Це допоможе їм зорієнтуватися і зосередитися на важливих аспектах завдання. Таке правило слід дотримуватися при складанні завдань для самоперевірки.

– Давайте використаємо правило сендвіча для надання фідбеку. Спочатку висловимо позитивний коментар: "Дякую за своєчасну роботу". Потім внесемо критику: "Але перевір ще раз коефіцієнти в 3-му завданні". І на завершення знову підкреслимо позитивну віру в успіх: "Впевнений/-а, що ти впораєшся!"

– Під час офіційного оцінювання включайте цікаві дії, які не оцінюються. Крім того, надайте їм відгук. Як приклад, якщо урок проходив у режимі відеоконференції, надайте додаткові завдання у формі онлайн-гри. Одним із прикладів цього є те, що американські школи використовують ігрову платформу, яка дозволяє учням грати в навчальні ігри з різних предметів самостійно або з іншими.

– Коли ви висловлюєте позитивний відгук щодо роботи учнів, акцентуйте на їхніх зусиллях, а не на їхніх талантах. Якщо учні вважають, що щось є "талантом", тобто чимось, що вони мають або не мають, то це знижує їхню мотивацію для подальшого навчання. Однак, якщо ви хвалите їх за їхні зусилля, вони розуміють, що можуть зростати своїми діями, тому будуть більш мотивовані до навчання.

Боріться зі списуванням за допомогою творчості.

Під час проведення онлайн-іспиту надзвичайно складно відстежити, чи студенти шукають рішення в Інтернеті. Я пропоную посилити завдання, щоб сприяти творчості, яке може бути важко знайти в Інтернеті. Як приклад, ви можете попросити студентів створити профіль відомої історичної особи в соціальних мережах. Ця діяльність буде захоплюючою та унікальною для дітей. Крім того, вони зможуть обробити матеріал, який ви пройшли.

Важливо запам'ятати таке правило: "Низький поріг, висока стеля, широкі стіни". Низький поріг означає, що завдання повинні бути доступними для кожного учня. Висока стеля означає, що завдання повинні бути багаторівневими, щоб не обмежувати жодного учня, якщо хтось може зробити більше і краще. Широкі стіни дозволяють учням вибирати і передбачають творчий підхід до виконання роботи. Ці характеристики завдань найкраще підходять для організації дистанційного та змішаного навчання і підтримують навчальну мотивацію.

Загалом, для стимулювання мотивації слід покращувати сам процес навчання, роблячи його цікавим та різноманітним, надаючи учням можливість самостійно досліджувати та отримувати якісний фідбек за їхні зусилля. Таким чином, ви спонукатимете внутрішню мотивацію до навчання, а не просте бажання отримати високий бал.

3.1 Аналіз результатів експериментального застосування стратегій стимулювання творчості.

Педагогічна творчість – це пошук та здобуття нового у сфері педагогічної діяльності. Перший ступінь цієї творчості - відкриття нового для себе, виявлення нестандартних способів вирішення педагогічних завдань. Ці методи вже відомі, описані, але були використані педагогом. Отже, йдеться про суб'єктивну, а не об'єктивну новизну або про те, що називається інновацією. Можливе використання старого методу, прийому нових умов. Другий ступінь – відкриття нового не лише для себе, а й для інших, тобто новаторства. Це, наприклад, розробка нового методу навчання, ефективного даних чи всіх умов педагогічного процесу.

Приватною формою педагогічної творчості є імпровізація - пошук несподіваного педагогічного рішення і реалізація його «тут і зараз».

Процес імпровізації включає-чотири-етапи:

- 1) педагогічне-освянення;
- 2) миттєве осмислення інтуїтивно виниклої педагогічної ідеї та моментальний вибір шляху її реалізації;
- 3) громадське здійснення цієї ідеї та
- 4) осмислення, тобто миттєвий аналіз процесу реалізації педагогічної-ідеї.

Креативність - це творча здатність особистості, що характеризується прагненням сприймати і створювати принципово нові ідеї, що відхиляються від традиційних або загальноприйнятих моделей мислення і входять в структуру обдарованості як самостійний фактор, а також здатність вирішувати виникаючі проблеми. . в статичних системах. На думку американського психолога Абрахама Маслоу, це творчий напрямок, який притаманний кожному, але який втрачається більшістю під впливом розвиненої системи освіти, виховання та соціальної практики.

У «Педагогічному енциклопедичному словнику» під здібностями розуміють індивідуально-психологічні особливості людини, умови успішності

конкретної дії. Це включає як індивідуальні знання та навички, так і бажання вивчати нові шляхи та методи.

Також варто відзначити педагогічні та творчі здібності. Перші визначають успішність навчання і виховання, засвоєння знань, умінь, навичок і розвиток якостей особистості. Другий — створення предметів матеріальної та духовної культури, продукування нових ідей, відкриттів і винаходів, а також індивідуальна творчість у різних сферах людської діяльності.

Існує щонайменше три основні підходи до проблеми творчих здібностей. Вони можуть бути сформульовані в такий спосіб.

1. Відсутність таких творчих здібностей не є проблемою. Хоча інтелектуальна обдарованість є необхідною, але недостатньою умовою для творчої активності особистості. Головну роль у визначенні творчої поведінки відіграють мотивація, цінності та особистісні риси. Дослідники вважають, що до основних рис творчої особистості належать когнітивна обдарованість, чутливість до проблем та незалежність у невизначених та складних ситуаціях.

2. Творчість є фактором, незалежним від інтелекту. У «м'якшому» варіанті ця теорія стверджує, що між рівнем інтелекту та рівнем креативності мало зв'язку. Найбільш розробленою концепцією є «теорія інтелектуального порогу» Е. П. Торренса: при IQ нижче 115-120 інтелект і креативність складають один фактор, при IQ вище 120 творчі здібності стають самостійною величиною, тобто креативних немає. Є люди з низьким інтелектом, але є люди з високим інтелектом, але низькими креативними здібностями.

3. Високий рівень розвитку інтелекту передбачає високий рівень творчих здібностей і навпаки. Творчий процес не є специфічною формою психічної активності. Цю думку поділяють майже всі фахівці у галузі інтелекту, такі як Д. Векслер, Р. Уайсберг, Р. Айзенк, Л. Термен, Р. Стернберг та інші.

Проблеми творчості широко вивчаються в українській психології та педагогіці. Наразі дослідники шукають інтегральний показник, який характеризує творчу особистість. Цей показник може бути визначений як

поєднання факторів або розглядатися як безперервна єдність процесуальних та особистісних компонентів творчого мислення (А.В.Брушлінський).

Відповідно до поглядів вчених, які визначають творчі здібності як самостійний фактор, розвиток яких є результатом навчання творчої діяльності молодших школярів, виділимо компоненти творчих (креативних) здібностей молодших школярів:

- Творче мислення;
- Творчу уяву;
- Застосування методів організації творчої діяльності.

Мабуть, це є шлях розвитку творчих здібностей та винахідницького та дослідницького таланту. Наш обов'язок - допомогти дитині вступити на цей шлях. Тому важливо визначити специфіку та методи розвитку творчих здібностей.

Методи - це прийоми та засоби, які використовуються для розвитку творчих здібностей.

Жоден метод не є універсальним, і хороші результати можна досягти за допомогою різних методів. Ефективна педагогічна взаємодія можлива лише при розумному поєднанні кількох методів навчання, які не суперечать один одному. Завдання оптимізації полягає в тому, щоб вибрати ті методи, які забезпечують найбільшу ефективність навчання.

У роботі потрібно використовувати наступні методи для розвитку творчих здібностей учнів:

- Дослідницький;
- Проблемний
- Пошуковий

Ці методи навчання дозволяють педагогу надати учням більше самостійності та творчого пошуку.

Сучасні активні методи навчання базуються на процесах сприйняття, пам'яті, уваги, творчого мислення, поведінки та спілкування і відіграють важливу роль у сучасній освіті. Ці методи називаються активними через те, що вони змінюють роль навчального закладу (від інформатора до менеджера) та учнів (де інформація не є метою, а засобом для освоєння операцій та процесів, розвитку особистісних аспектів). Серед сучасних активних методів навчання можна виділити:

- Ігрове імітаційне моделювання;
- Ділові ігри;
- Аналіз конкретних ситуацій;
- Метод активного соціологічного трестованого аналізу та контролю, який відображає поєднання життєвих зіткнень, проводиться в лабораторних умовах

Ігрові методи дозволяють шукати рішення в динамічних та нестабільних умовах і можуть бути більш ефективними, ніж експеримент: вони дозволяють аналізувати та порівнювати кілька можливих варіантів. Емоційний настрій, змагальність та належна мотивація допомагають уникнути штучності.

Важливо відзначити значущість методів проблемного навчання у вихованні: вони сприяють формуванню та розвитку творчої пізнавальної діяльності учнів, сприяють розумінню світоглядних проблем.

Проблемне навчання спрямоване на розвиток здібностей до творчої діяльності та потреби у ній, тобто воно сприяє інтенсивному розвитку творчого мислення учнів. Проте для максимальної ефективності цієї функції проблемного навчання необхідно включати в процес навчання систематичну сукупність проблем.

Вивчаючи літературу, можна виділити певні умови успішного розвитку творчих здібностей, які сприяють їх формуванню. У психолого-педагогічній літературі такими умовами є зміна ролі учня. Це означає, що учень повинен стати активним учасником процесу пізнання, мати можливість обирати,

задовольняти свої інтереси та потреби, реалізовувати свій потенціал. Під час виконання творчих завдань важлива особистісно-діяльнісна взаємодія між учнями та педагогом. Це означає, що взаємодія повинна бути співтворчою, з нерозривним прямим та зворотним впливом.

Комфортна психологічна обстановка сприяє розвитку здібностей у дітей. Важливо створити атмосферу заохочення до творчості, віру в сили та можливості учнів, повагу до кожного учня, його потреб і інтересів. Негативні емоції можуть негативно впливати на результативність творчої діяльності, особливо у дітей молодшого шкільного віку, які мають підвищену емоційність. Важливо також мати сприятливий психологічний клімат в учнівському колективі, де панує атмосфера доброзичливості, піклування, довіри та вимогливості.

Формування внутрішньої мотивації для навчання є важливим аспектом. Це передбачає заохочення до творчості, високої самооцінки та віри у власні сили. Лише на цій основі можливий успішний розвиток творчих здібностей. Тому пізнавальна потреба, бажання дитини та її інтерес до процесу навчання, а також емоційний підйом є важливими гарантіями того, що велике навантаження не призведе до втоми і буде корисним для дитини.

Правильна педагогічна допомога дитині полягає в ненав'язливій, розумній та доброзичливій підтримці з боку дорослих. Важливо не робити щось за дитину, якщо вона може зробити це самостійно, і не думати за неї, коли вона може сама здогадатися. На уроці варто поєднувати різні форми роботи - фронтальну, групову та індивідуальну, залежно від мети творчого завдання та його складності. Колективний та груповий пошук дозволяє об'єднати знання, вміння та здібності кількох осіб, що сприяє підвищенню інтенсивності рефлексії. Цей процес важливий для створення нового. Крім того, через рефлексію учень усвідомлює не тільки творчу діяльність, а й самого себе у творчості - свої потреби, мотиви, можливості тощо. Це дозволяє йому коригувати свій освітній шлях.

Створення умов для успіху. Творчі завдання мають бути доступні всьому класу. Оцінюється лише результат. В кожній дитині вчитель повинен бачити індивідуальність. Не слід готувати персональні творчі завдання для найбільш обдарованих учнів та пропонувати їх замість загальних завдань для всього класу.

Самостійність у виконанні творчих завдань. Дитина самостійно розв'язує завдання, які вимагають максимальних зусиль, коли вона досягає своїх можливостей і поступово піднімає їх все вище. Потрібні складні, але досяжні для дітей творчі завдання, які спонукають до цікавості до творчості та розвивають відповідні навички.

Різноманітність творчих завдань, як за змістом і формами їх представлення, так і за рівнем складності, є важливою. Оптимальне поєднання творчих та звичайних навчальних завдань розширює можливості розвитку і дозволяє вчителю працювати в зоні найближчого розвитку кожного учня.

Для ефективного розвитку творчих здібностей молодших школярів потрібно забезпечити послідовність та системність. Епізодичний характер вправ і завдань, які передбачені програмою початкового навчання, не сприяє активізації творчої діяльності учнів і не впливає на розвиток їх творчих здібностей достатньо ефективно.

Тому, для стимулювання творчого мислення та творчої уяви учнів початкових класів, необхідно пропонувати різноманітні завдання:

- Класифікація об'єктів, ситуацій, явищ з різних підстав;
- Встановлення причинно-наслідкових зв'язків;
- Виявлення взаємозв'язків та нових зв'язків між системами;
- Розгляд системи в розвитку;
- Формулювання прогностичних припущень;
- Виділення протилежних ознак об'єкта;
- Виявлення та формування протиріч;
- Розгляд суперечливих властивостей об'єктів у просторі та часі;

- Представлення просторових об'єктів;
- Творчі завдання диференціюються за складністю проблемних ситуацій, розумових операцій, форм подання протиріч;
- Виділяються три рівні складності змісту системи творчих завдань.

Завдання II рівня складності призначені для учнів початкової школи, зокрема перших та других класів. На цьому рівні об'єктом є конкретний предмет, явище або ресурс людини. Такі завдання містять проблемне питання або ситуацію, вимагають застосування методу перебору варіантів або евристичних методів творчості та сприяють розвитку творчої інтуїції та просторової уяви.

У цих завданнях об'єктом може бути поняття "система" або ресурси систем, які представлені у вигляді проблемної ситуації або містять суперечності. Метою таких завдань є розвиток основ системного мислення учнів.

Завдання I рівня складності розташовані на наступній сходинці і спрямовані на розвиток системного мислення, продуктивної уяви та переважно алгоритмічних методів творчості.

Об'єктом завдань цього рівня є поняття "система" і ресурси систем. Вони представлені у вигляді розпливчастої проблемної ситуації або містять протиріччя у явній формі.

Метою цих завдань є розвиток основ системного мислення учнів.

Методи творчості, які вибираються учнями під час виконання завдань, характеризують відповідні рівні розвитку творчого мислення та творчої уяви. Таким чином, перехід на новий рівень розвитку креативних здібностей молодших школярів відбувається через накопичення кожним учнем творчої діяльності.

На III рівні виконують завдання, використовуючи методи перебору варіантів, накопичений творчий досвід у дошкільному віці та евристичні методи. Для досягнення цілей використовуються творчі методи.

- Метод фокальних об'єктів,
- Морфологічний аналіз,
- Метод контрольних питань,
- Окремі типові прийоми фантазування.

На II рівні передбачено виконання творчих завдань з використанням евристичних методів та елементів технології розв'язання винахідницьких завдань.

- Метод маленьких чоловічків;
- Методи подолання психологічної інерції;
- Системний оператор;
- Ресурсний підхід;
- Закони розвитку систем.

I рівень передбачає виконання творчих завдань, використовуючи розумові інструменти ТРВЗ.

- Адаптований алгоритм для вирішення винахідницьких завдань;
- Прийоми вирішення протиріччя у просторі та в часі;
- Досвід творчої діяльності є самостійним структурним елементом змісту освіти, включаючи перенесення раніше засвоєних знань у нову ситуацію, самостійне бачення проблеми та альтернативи її вирішення, а також комбінування раніше засвоєних способів у нові та інші.

- Наявність основних психологічних новоутворень та характер провідної діяльності в цьому віковому періоді, сучасні вимоги до організації навчання як творчого процесу, орієнтація у віці щодо діяльності і методи його перетворення, що дозволяють накопичувати творчий досвід у процесі пізнання та в різних видах діяльності, таких як створення та перетворення конкретних

об'єктів, ситуацій, явищ, творче застосування отриманих у процесі навчання знань.

У молодшому шкільному віці відбувається розділення гри і праці, тобто діяльності, яка приносить задоволення дитині під час самої діяльності, і діяльності, спрямованої на досягнення важливого і соціально оцінюваного результату. Розрізнення гри і праці, зокрема навчальної праці, є важливим аспектом шкільного віку.

Уява у молодшому шкільному віці є найважливішою та необхідною здатністю людини. Ця здатність потребує особливої уваги щодо розвитку, особливо від 5 до 15 років. Якщо не розвивати уяву протягом цього періоду, може відбутися швидке зниження активності цієї функції. Зменшення здатності фантазувати може призвести до збіднення особистості, зниження творчих можливостей та втрати інтересу до мистецтва та науки. Молодші школярі в основному користуються уявою у своїй активній діяльності, їхні ігри є результатом роботи фантазії. Уява є психологічною основою творчої діяльності, яка допомагає дітям усвідомлювати абстрактний матеріал та знаходити аналогії в умовах відсутності життєвого досвіду. Таким чином, уява грає велику роль у психічному розвитку.

Проте фантазія, як і будь-яке психічне відображення, має бути спрямована на позитивний розвиток. Вона повинна сприяти саморозкриттю та самовдосконаленню особистості через краще розуміння навколишнього світу, а не перетворюватися на пасивну мрійливість, яка заміщує реальне життя. Для досягнення цієї мети важливо допомагати дітям використовувати свою уяву для прогресивного саморозвитку, щоб стимулювати пізнавальну діяльність, зокрема розвиток теоретичного та абстрактного мислення, уваги, мови та творчості взагалі. Діти молодшого шкільного віку особливо люблять займатися художньою творчістю, яка дозволяє їм вільно виразити свою особистість. Художня діяльність ґрунтується на активній уяві та творчому мисленні, що допомагає дітям побачити світ з нової, незвичайної перспективи.

Формування багатьох інтересів є дуже важливим для розвитку дитини.

Важливо відзначити, що у школяра загалом спостерігається пізнавальне ставлення до світу. Така зацікавленість має об'єктивну користь. Інтерес до різних аспектів життя розширює життєвий досвід дитини, ознайомлює її з різними видами діяльності та розвиває різні здібності.

Згідно з аналізом педагогічної літератури, можна сказати, що творчість - це процес створення нових матеріальних та духовних цінностей, які мають новизну та соціальне значення. Іншими словами, творчість полягає в створенні чогось нового, що раніше не існувало.

Творчі здібності - це здібності особистості, які проявляються у готовності до прийняття та створення абсолютно нових ідей, відхиляючись від традиційних або загальноприйнятих схем мислення. Ці здібності вважаються складовою обдарованості як окремого фактору, а також включають у себе здатність вирішувати проблеми, що виникають у межах статичних систем.

Для досягнення хороших результатів у процесі навчання необхідно використовувати різні методи, оскільки жоден з них не є універсальним. Ефективна педагогічна взаємодія можлива лише при розумному поєднанні кількох методів навчання, які не суперечать один одному. Оптимізація завдання полягає в тому, щоб вибрати ті методи, які забезпечують найбільшу ефективність навчання.

На початковому етапі навчання розв'язання творчих завдань може бути дуже різноманітним - від пошуку несправностей у механізмах до створення нових винаходів або наукових відкриттів. Однак у всіх цих завданнях важливо розвивати творчі здібності, такі як спостережливість, аналітичність, комбінаторика та здатність знаходити зв'язки та закономірності.

Творчість - це унікальна якість людини, яка дозволяє їй створювати щось нове та неповторне.

Мета школи - створити умови для розвитку творчих здібностей особистості, готової обслуговувати сучасне виробництво. Початкова школа

повинна працювати на майбутнє, спрямовуючись на формування такої особистості.

3.2 Висновки та рекомендації щодо оптимізації процесу навчання та розвитку творчих здібностей учнів під час дистанційного навчання на уроках "Технології"

Інтерактивний метод навчання часто називають підвидом активного навчання, іноді його належать до самостійного виду навчання.

Такий метод також націлений на активну взаємодію, але не тільки викладача, тренера та учнів, а й самих учнів один з одним, а також, що вкрай важливо в інженерному, технологічному, медичному навчанні, взаємодії учнів із технологіями.

Інтерактивне навчання реалізується через проектне навчання, ділові ігри, відточування навичок та умінь за допомогою віртуальних тренажерів, роботів-симуляторів, фантомів.

Фантоми особливо активно використовуються у медичному навчанні, наприклад, для розвитку вміння препарування тканин у стоматологів, навичок біопсії, УЗД у діагностів. Без тренажерів-симуляторів діагностики несправностей складно уявити сучасні методи навчання автомеханіків, автоелектриків, автодіагностів. Широкій аудиторії відомі і сучасні додатки: симуляції дорожнього руху для підготовки до складання іспиту на отримання посвідчення водія.

Плюси:

Прискорення процесів залучення, запам'ятовування нових термінів та відомостей.

Сприяння розвитку самостійності.

Економія часу під час підготовки до завдань.

Вплив вчителя часто опосередкований, він спрямовує хід заняття, але базове «навантаження» поширюється взаємодію Космосу з учнями. Більше того, в деяких інтерактивних програмах, наприклад, із симуляторами, вчитель чи технічний тренер може бути відсутнім.

Приклади ефективного застосування інтерактивного методу навчання:

Відточувати навички управління тим чи іншим процесом на конкретному устаткуванні (наприклад, навичкам гарячої прокатки на станах).

Відточує швидкість правильного вибору дій у конкретних ситуаціях (наприклад, у позаштатних виробничих ситуаціях).

Закріплення послідовності кроків у певному технологічному ланцюжку.

Відпрацювання алгоритму пошуку несправностей.

Як показує практика, найкращий результат при впровадженні у навчальний процес інтерактивних методів навчання досягається при використанні рішень, орієнтованих саме на автоматизовані технології.

У цьому випадку з'являється повна можливість абстрагування від шаблонів. Якщо використовується тренажер-симулятор, ситуація моделюється доволіно, завдяки чому умови стають максимально наближеними до реальних.

Може бути і підводне каміння. Незважаючи на те, що інтерактивні програми, включаючи роботу на тренажерах-симуляторах, дозволяють максимально наблизити ситуацію до реалістичної, є ефект сурогату.

І буде ілюзією говорити про повну готовність учня, який «прокачається» на тренажері до справді реальних умов.

Найпоширеніше – практико-орієнтоване навчання. Воно спрямоване на пошук вирішення будь-якої задачі.

Також у деяких навчальних закладах практикується дослідницьке та творче проектне навчання.

Дослідницьке проектне навчання ідеальне у фундаментальній освіті, коли учні самостійно підтверджують або спростовують якусь теорію.

Творче проектне навчання – це широкі можливості для навчання прикладним дисциплінам та корпоративного навчання. Результатом такого проектного навчання може бути різноманітний студентський стартап, бізнес-план розвитку компанії, патент, книга, продукт.

Навчання засноване на формуванні креативних груп для пошуку способів вирішення завдань та вирішення проблем.

Створення креативних груп сприяє виробленню навичок генерації ідей та прийняття рішень та командної роботи.

Головна складність – якщо лідер (а він у креативних групах з'являється практично завжди) приймає неправильне рішення, то може виникнути комунікаційний конфлікт. І увага починає приділятися вже йому, а чи не предметам завдань. Продуктивність, на жаль, втрачається.

Втім, низка педагогів вважає, що часто для відточування навичок в умовах, наближених до реальних, це часто саме те, що потрібно.

Робота у групах допомагає розвивати здатність перетворювати розрізнених учасників групи, розкривати потенціал команди.

Останнім часом форма навчання у групах застосовується й у освітньому процесі, реалізованому як офлайн, і онлайн. В останньому випадку це, до речі, відмінна можливість навчитися вибудовувати роботу віддаленої команди.

ВИСНОВОК

Розвиток творчих здібностей учнів залежить від ефективності використовуваних вчителем методів та прийомів і того, наскільки творчо він підходить до цієї проблеми.

Використання різних видів та форм творчих завдань дозволило досягти певного рівня розвитку творчих здібностей, який виявився посильним для кожного учня. Систематична робота з розвитку творчих здібностей дає такі результати: діти виростають допитливими, активними, вміють навчатися, справжніми мрійниками та фантазерами, людьми, здатними бачити диво у звичних речах. Власна творчість дітей допомагає міцніше засвоювати та запам'ятовувати теоретичні відомості. Найлегше вирішується проблема мотивації, діти самі виявляють бажання творити. Важливим моментом є те, що творчі роботи привертають увагу дітей, тут вони відкриваються з позитивного боку.

Одним з найважливіших факторів успішного дистанційного навчання є правильна мотивація учня. Велику частину часу онлайн-учень проводить в самостійному освоєнні матеріалу. Для цього необхідні концентрація уваги, наполегливість, бажання вчитися.

У дистанційному навчанні багато видів традиційної мотивації працюють не так ефективно, як в традиційній школі. Але деякі, навпаки, набувають особливого значення. Ось на них і слід спиратися батькам і педагогам.

Що традиційно мотивує дитину у навчанні?

- Хороші оцінки;
- Схвалення;
- Успіх;
- Заохочення батьків та педагогів;
- Подарунки та бонуси;
- Перспектива випередити або наздогнати однолітків;
- Страх;
- Прогнози на майбутній успіх чи невдачу в житті та кар'єрі;
- Радість пізнання;
- Можливість самореалізації.

У дистанційному навчанні є свої нюанси. Дитина не може порівняти свої досягнення з успіхами інших дітей. Вона ніби замкнена у власному онлайн просторі. Єдиним критерієм її успішності є результат оцінювання вчителем. Іноді це просто кількість набраних в тесті балів. Але дитині важлива так само і більш розгорнута характеристика його відповіді. Ось тут дистанційне навчання має значні переваги перед звичайною школою, де вчитель і учень обмежені часом уроку, і вчитель просто не встигає дати якісну оцінку зусиль учня. В онлайн-школі це можливо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусенко Н. Дистанційне навчання в Україні. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія. Вінниця, 2017. С. 7-9.
2. Андресен, Бент. Б. Мультимедіа в освіті: спеціалізований навч. курс: [пров. з англ]/Бент. Б. Андерсен, Катя Ван Ден Брінк. - 2 - е вид. ; випр. та дод. – М.: Дрофа, 2007. – 221 с.
3. Андрєєв, А. А. Введення в Інтернет-освіту: навч. посібник/А. А. Андрєєв. – М.: Логос, 2003. – 73 с.
4. Алла Веремчук. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у ВНЗ./ Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Безлюдний О. І.(гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. – Випуск 7. –С. 319-325.
5. Бершадський А., Кревский И. Дистанционное образование на базе ИТ. / А. Бершадський, И. Кревский – Пенза: – 1997. – 55 с.
6. Биков В.Ю. Наукове забезпечення дистанційної професійної освіти: проблеми та напрями досліджень / В. Ю. Биков // Професійна освіта: педагогіка і психологія, видання // 2000.
7. Боднар С. Современное состояние и тенденции развития системы непрерывного образования в Канаде /вторая половина XX- начало XXI века: автореферат дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец.13.00.04 / С. Боднар. – 20 с
8. Бодненко Д. М. Організаційно – педагогічні проблеми дистанційного навчання. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: збірник наукових праць. Випуск 30 / за заг. редакцією академіка АПН України Євтуха М. Б., укладач О. В. Михайленко. – К.: Вид. центр КНАУ, 2006. – С. 103-106.

9. Бодненко Д. М. Принципи дистанційного навчання / Д. М. Бодненко // Вісник Черкаського університету: Серія «Педагогічні науки». – Черкаси: Вид-во ЧНУ, 2004. Вип. 55. – С. 27-33.
10. Бодненко Д. М. Підготовка викладачів вищого навчального закладу до здійснення дистанційного навчання: автореферат дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04/ Д.М. Бодненко; Держ. вищий навч. закл. «Університет менеджменту освіти» АПН України. – К., 2008. – 20 с.
11. Бокалов В.П., Крук Б.И., Журавлева О.Б. Дистанционное обучение: концепция, содержание управление./ В.П. Бокалов, Б.И. Крук, О.Б.Журавлева – учебное пособие. – М.: Горячая линия – Телеком, 2008 – 107 с.
12. Борзенко О.П. Дистанційне навчання учнів в Україні / О.П.Борзенко // Педагогіка та психологія: зб. наук. праць вип. №39 – Харків, 2011.– С. 43-48.
13. Борзенко О.П. Особливості організації дистанційного навчання в Україні / О.П. Борзенко // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського: зб. наук. праць. «Сучасні тенденції у педагогічній освіті і науці України та Ізраїлю: шляхи до інтеграції» – Одеса, 2011. – С. 13-20.
14. Борзенко О.П. Вимоги до організації дистанційного навчання / О.П.Борзенко // Открытый международный научный форум «Современные тенденции в педагогическом образовании и науке Украины и Израиля: пути интеграции» Ariel University Center of Samaria – государство Израиль, 2011. – С. 15.
15. Борзенко О.П. Внедрение новых информационных технологий в процесс изучения иностранных языков / О.П. Борзенко // Проблеми інтеграції національних закладів вищої освіти до Європейського освітнього середовища: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції.

- Том 3 «Проблеми гуманітарної та мовної підготовки студентів». – Харків: Вид-во «Форт», 2012. – С. 23-26.
16. Борзенко О.П. Основні категорії та поняття дистанційного навчання / О.П. Борзенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: зб. наук. праць – № 19 (254) жовтень 2012. Частина 1. – С. 6-14.
17. Борзенко О.П. Витоки ідей організації дистанційного навчання в Канаді / О.П. Борзенко // Теорія та методика навчання та виховання: зб. наук. праць вип. 33 – Харків, 2013. – С. 5-11.
18. Долинський Є. В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців / Є. В. Долинський // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Вип.42 / За заг. ред. проф. Матвієнко О. В. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – С. 202-207.
19. Мурасова Г. Є. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах дистанційного – Електронний ресурс.
20. Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. – Бердянськ, 2018. – 247 с.
21. Проблеми розроблення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу вищої школи: зб. тез Всеукраїнської наук.-практ. конф., травень 2018 р., Дніпро / М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т, Науково-методичний центр. – Дніпро : НГУ, 2018. – 161 с.
22. Захарова, І. Р. Інформаційні технології освіти: [навчальний посібник для вищих педагогічних навчальних закладів] / І. Р. Захарова. – М.: Академія, 2003. – 188 с.
23. Карнаушенко А. С., Петренко В.С., Лопатньов Д.К.. Пасивний дохід в Україні: джерела та перспективи. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, вип. 13, 2024, doi:10.54929/2786-5738-2024-13-08-01.

24. Мельникова К.В., Петренко В.С., Белугіна Т.І. Діагностика фінансового стану на прикладі ПП 'Віннер Форд Рівне' в умовах зростаючої невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, вип. 12. 2024, doi:10.54929/2786-5738-2024-12-04-07.
25. Новіков, С. П. Застосування нових інформаційних технологій в освітньому процесі / С. П. Новіков // Педагогіка. – 2003. – № 9. – С. 32
26. Смолянiнова, О. Мультимедіа для учня та вчителя / О. Смолянiнова // Інформатика та освіта. – 2002. – № 2. – С. 48 – 54.
27. Танклевська Н.С., Петренко В.С., Карнаушенко А.С. Економічна сутність та види криптовалюти у світі. *Бізнес-навігатор*. 2017. Вип. 4–2. 133–138.
28. Ісаєнка В. Навчально-методичний посібник для викладачів щодо організації дистанційної форми навчання з перепідготовки та підвищення кваліфікації. К., 2014. 100 с.
29. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В. Г. Кременем 20 грудня 2000 р.).
30. Карнаушенко А. С., Петренко В.С., Лопатнiв Д.К.. Пасивний дохід в Україні: джерела та перспективи. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, вип. 13, 2024, doi:10.54929/2786-5738-2024-13-08-01.
31. Цюман Г. М. Дистанційне навчання: сутність, цілі, принципи, особливості, вимоги. Програмне забезпечення та адміністрування навчального процесу при ДН [Електронний ресурс] / Г. М. Цюман.